

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minienw.nl>
Date: Friday, June 19, 2026, 3:34 PM
To: "postbus@eerstekamer.nl" <postbus@eerstekamer.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@eerstekamer.nl>
Subject: brief aan de Eerste Kamer over de plenaire behandeling van het voorstel Wet versterking regie volkshuisvesting (3651) en de novelle (36881)

Attachments:

Brief aan de Eerste Kamer over stemmingen Wvrv 19 juni 2026.docx

---

Geachte senatoren,
(in het bijzonder de leden van de vaste commissie I&W/VRO)
cc. de griffier 5.1.2.e 5.1.2.e

Graag verwijs ik naar mijn bijgevoegde brief van 19 juni ten behoeve van de plenaire vergadering van 23 juni.

5.1.2.e

PS de brief is verstuurd vanuit mijn werkadres, maar geschreven vanuit mijn hoedanigheid als geassocieerd medewerker van de Universiteit Utrecht. Mijn UU-emailadres werkt niet.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Aan de leden van de Eerste Kamer

Onderwerp: uw beslissing om op 23 juni (ook) te stemmen over het voorstel Wet versterking regie volkshuisvesting (36 512) en de bijbehorende novelle (36 881)

Datum: Utrecht, 19 juni 2026

Geachte senatoren,

Op 23 juni 2026 vindt de plenaire behandeling plaats van het voorstel Wet versterking regie volkshuisvesting (Wvrv) en het voorstel Novelle Wet versterking regie volkshuisvesting (novelle). Naar aanleiding van het verzoek de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening wordt op die dag ook gestemd, nodig om ervoor te zorgen dat de Wvrv met ingang van 1 juli 2026 (gedeeltelijk) in werking kan treden. Dat is zeer onverstandig en ook niet nodig.

In deze brief wil ik ingaan op:

- hetgeen op de website van de Eerste Kamer staat geschreven over de zorgvuldige voorbereiding van de behandeling van wetsvoorstellen (1);
- de Aanwijzingen voor de regelgeving (2);
- de aangevoerde argumenten om te komen tot snelle invoering van de wet (3);
- de relatie tussen het voorstel Wvrv met het nog niet aan de Afdeling advisering van de Raad van State (AARvS) toegezonden ontwerp Besluit versterking regie volkshuisvesting (Bvrv) (4); en
- op het Briefadvies amendementen en wetgevingskwaliteit van 24 april 2025 van de vice-president van de Raad van State, toegestuurd aan Tweede maar ook Eerste Kamer.

In par. 6 treft u mijn ongevraagd advies aan, dat er op neerkomt om eerst op 30 juni te stemmen over beide wetsvoorstellen.

1. Plenaire behandeling van een wetsvoorstel en de stemming daarover

De gebruikelijke gang van zaken is dat uw Kamer de stemming over het wetsvoorstel en die over eventueel ingediende moties agendeert voor de eerstvolgende vergadering. Van die regel kan worden afgeweken als de plenaire behandeling plaats vindt op de laatste vergaderdag voor het zomer- of het kerstreces.¹ Na 23 juni zijn er echter ook nog plenaire vergaderingen op 30 juni en 7 juli. De reden voor om op 23 juni te stemmen is dan ook alleen gelegen in het medewerking willen verlenen aan de wens van de minister om te komen tot (gedeeltelijke) inwerkingtreding van de Wvrv met ingang van 1 juli 2026.

2. Aanwijzingen voor de regelgeving

In de nota naar aanleiding van het nader verslag gaat de minister in op de zogenoemde vaste verandermomenten.² Uit Ar 4.17, eerste lid, volgt dat een wet of een AMvB in werking treedt met

---

¹ https://www.eerstekamer.nl/begrip/hoe_werkt_de_eerste_kamer.

² Kamerstukken I 2025/26, 36 512, M.

ingang van 1 januari of 1 juli.³ In Ar 4.17, vierde lid, is bepaald dat er een termijn van drie maanden moet worden aangehouden tussen de datum van publicatie van de wet en de datum van inwerkingtreding van de wet.⁴ Over die termijnen staat in de toelichting bij de aanwijzing dat de toepassing van vaste verandermomenten en een minimuminvoeringstermijn ervoor zorgen dat degenen tot wie de regeling zich richt, niet op te veel verschillende momenten worden geconfronteerd met wijzigingen van regelgeving en dat ze tijd krijgen om zich hierop voor te bereiden.

Als de Eerste Kamer op 23 juni het wetsvoorstel aanneemt, zal de publicatie van de wet op z'n vroegst op 24 juni in het Staatsblad staan. De wettelijke termijn van drie maanden wordt daarmee teruggebracht tot minder dan een week en is er voor de medeoverheden nauwelijks tijd om zich voor te bereiden, terwijl pas met dan nog te nemen het koninklijk besluit duidelijk wordt welke artikelen van kracht worden.

3. De argumenten van de minister

De minister verwijst in haar brief naar de met de Europese Commissie overeengekomen mijlpalen in het kader van het Europese Herstel- en Veerkrachtfonds. De ene mijlpaal ziet op de publicatie van de wet op uiterlijk 31 augustus 2026, de andere op inwerkingtreding van de wet voor 1 januari 2027. De mijlpalen moeten tijdig behaald worden omdat anders een korting kan worden toegepast op de totale voor Nederland beschikbare middelen, oplopend tot € 1,2 miljard euro.⁵

Het levert geen enkel probleem op om de wet vóór 31 augustus 2026 in het Staatsblad te publiceren. Het noemen van de vaste verandermomenten is waarschijnlijk reden dat, omdat de wet van de Europese Commissie vóór 1 januari 2027 in werking moet treden, gekozen is voor 1 juli 2026. Het lijkt niet aannemelijk dat Nederland gekort wordt als de wet op 1 januari 2027 – één dag te laat voor de Europese Commissie, die waarschijnlijk niet op de hoogte is van onze vaste verandermomenten – in werking treedt. Om elke twijfel te voorkomen, zou overwogen kunnen worden om te kiezen voor 31 december 2026 als datum van inwerkingtreding van zowel Wvrv en Bvrv.

Het argument van de minister dat ze gebonden is aan de vaste verandermomenten is niet overtuigend nu de inwerkingtreding met ingang van 1 juli 2026 ervoor zorgt dat de ook in de Ar opgenomen verplichte 3-maandetermijn tussen publicatie van de wet en haar inwerkingtreding wordt teruggebracht tot minder dan een week. Dat is onnodig en zorgt dat de medeoverheden niet in staat zijn om zich voor te bereiden op de inwerkingtreding. Daar is een veel groter belang mee gemoeid.

4. Relatie tussen Wvrv en Bvrv

Bij brief van 14 januari 2026 heeft de voorzitter van de vaste commissie I&W/VRO aangegeven de voorhang van het ontwerp Bvrv te willen stuiten en zich het recht voor te behouden op het ontwerpbesluit te reageren totdat behandeling van het wetsvoorstel en de bijbehorende novelle is afgerond.⁶ Eerst na afronding van de voorhang en de verwerking van de opmerkingen van Tweede en

---

³ Met ingang van 11 mei 2011 zijn de vaste verandermomenten opgenomen in aanwijzing 174 van de Ar (Stcrt. 2011, 6602). Daarvoor ontbraken de vaste verandermomenten, wel werd toen al aandacht gevraagd voor een reële termijn tussen bekendmaking van de wet en haar inwerkingtreding.

⁴ De termijn die in Ar. 4.17, vierde lid, is opgenomen bedraagt minimaal twee maanden, maar indien – en dat is het geval bij de Wvrv – de wet direct relevant is voor medeoverheden, is deze termijn minimaal drie maanden.

⁵ Kamerstukken I 2025/26, 36 512, M, p. 9.

⁶ Kamerstukken I 2025/26, 36 512, J.

Eerste Kamer, kan de minister het ontwerp Bvrv toezenden aan de AARvS om advies. De AARvS heeft daar twee a drie maanden voor nodig en de regering zal ook enige tijd nodig hebben om het nader rapport te schrijven.

Het is echter de bedoeling van de minister om vooruitlopend op de Staatsblad publicatie van het Bvrv, de wet en de novelle per 1 juli 2026 in werking te laten treden met uitzondering van “de onderdelen die nog moeten worden uitgewerkt in het ontwerpbesluit [...]”

Met betrekking tot de wijziging van de Omgevingswet, bevat het voorstel Wvrv verschillende bepalingen – ten aanzien van instructies en de verplichte volkshuisvestingsprogramma’s – die nog uitwerking krijgen in het Bvrv. Niet duidelijk is welke Ow-artikelen dan al wel in werking kunnen treden. De kans bestaat echter dat met ingang van 1 juli 2026 de wijziging van artikel 8:41, tweede lid, van de Awb (verhoogde leges), de artikelen 16.83a (prorogatie), 16.83b (beroepsverbod buurgemeenten), 16.86a (geen tweede zitting) en 16.87b (verkorte uitspraak) - die als gevolg van aangenomen amendementen zijn toegevoegd aan het wetsvoorstel - wel in werking treden, simpelweg omdat die onderdelen geen uitwerking meer behoeven in het ontwerpbesluit.

De artikelen bevatten bijzondere bepalingen die alleen van toepassing zijn op de bouw van ten minste één woning. De minister is voornemens om in het Bvrv ook dat criterium op te nemen, met als gevolg dat de versnellingsmaatregelen van de Wvrv ook op bouwvergunningen van toepassing zijn.

Er is echter geen relatie tussen de amendementsartikelen en het Bvrv, met als gevolg dat er inconsistenties (zie par. 5) zijn ontstaan in het gewijzigd wetsvoorstel. Tegen deze artikelen bestaan grote bezwaren. Zij hebben ook geen relatie met het wetsvoorstel zelf, zijn door de AARvS niet beoordeeld in het kader van de novelle. De artikelen zijn bovendien onuitvoerbaar.⁷

5. Briefadvies 24 april 2025 van de vice-president van de Raad van State

In het advies over de novelle merkt de AARvS op dat het wetgevingsproces voorafgaand aan de stemming over de amendementen op het voorstel Wvrv onzorgvuldig is verlopen en dat mede als gevolg van de tijdsdruk waaronder de behandeling van al deze amendementen plaatsvond, er geen gelegenheid is genomen om voorafgaand aan de stemming belangrijke vragen die samenhangen met de kwaliteit van wetgeving zorgvuldig af te wegen.⁸ In dat advies wordt verwezen naar het briefadvies amendementen en wetgevingskwaliteit van de vice-president van de Raad van State. Daarin staat de volgende aanbeveling:

“V. Overweeg als Eerste Kamer voorlichting te vragen bij de door de Tweede Kamer (ingrijpend) gewijzigde wetsvoorstellen indien over de betreffende amendementen geen voorlichting is gevraagd door de Tweede Kamer of de betrokken bewindspersoon.

De Eerste Kamer kan het bij haar aanhangige wetsvoorstel slechts in zijn geheel aannemen of verwerpen. [...] Voorstelbaar is wel dat op een wetsvoorstel in de Tweede Kamer (ingrijpende) amendementen zijn aangenomen, waarvan de Eerste Kamer wil weten hoe zij tot elkaar verhouden en in hoeverre de strekking van het oorspronkelijk wetsvoorstel erdoor wordt gewijzigd. [...] Ook kunnen naar aanleiding van de wijzigingen mogelijke vragen rijzen over de innerlijke consistentie, de uitvoerbaarheid en de effectiviteit van het gewijzigde wetsvoorstel. Antwoord op zulke vragen kan behulpzaam zijn voor de Eerste Kamerleden bij

---

⁷ Gaarne verwijs ik naar de door de namens de G4 en mij ingediende consultatiereacties op de novelle.

⁸ Advies van 3 december 2025, nr. W04.25.00335/1.

de behandeling van een wetsvoorstel. In zulke gevallen kan de Eerste Kamer voorlichtingsvragen stellen aan de Afdeling advisering die zijn gericht op het gewijzigde wetsvoorstel, in het bijzonder op wijzigingen als gevolg van amendementen.”

Het gehoor willen geven aan de wens van de minister om de Wvrv (gedeeltelijk) in werking te laten gaan met ingang van 1 juli 2026, zorgt er niet alleen voor dat de medeoverheden geen tijd wordt gegeven om zich voor te bereiden op de wet maar heeft ook tot gevolg dat de Eerste Kamer geen mogelijkheid meer heeft om voorlichtingsvragen over de amendementsartikelen aan de AARvS te stellen.

6. Ongevraagd advies: verschuif de stemming over beide wetsvoorstellen met een week.

Het is niet gewenst en niet nodig om af te wijken van de gebruikelijke gang van zaken om op de dag van de plenaire behandeling van het voorstel Wvrv en de novelle ook te stemmen over beide wetsvoorstellen.

De mijlpaal inzake de publicatie van de wet (vóór 31 augustus 2026) kan ruimschoots worden behaald. De mijlpaal van de inwerkingtreding van de wet (vóór 1 januari 2027) behoeft ook geen probleem te zijn.

Het is onaanvaardbaar dat de drie maandentermijn tussen publicatiedatum van de wet en die van haar inwerkingtreding wordt teruggebracht naar minder dan een week. Dat geeft de medeoverheden geen enkele ruimte om zich voor te bereiden op de inwerkingtreding van nog onbekende wetsartikelen.

Het is verstandig om de minister te vragen ervoor te zorgen dat de zogenaamde amendementsartikelen niet in werking zullen treden. Met die toezegging hoeft het daar niet over te gaan in de plenaire behandeling en is er ook geen reden om over de amendementen voorlichtingsvragen te stellen aan de AARvS.

Het is geheel onduidelijk welke Wvrv-artikelen de minister in werking wil laten treden. Het criterium maakt dat niet duidelijk. Het is de vraag wat de winst – afgezet tegen het verlies van een zorgvuldige procedure - is van een gedeeltelijke inwerkingtreding van de wet.

Het ligt voor de hand om wet en AMvB in werking te laten treden met ingang van 1 januari 2027, desgewenst 31 december 2026. Daar is genoeg tijd voor, de mijlpalen worden gehaald, maar bovendien zorgt dat ervoor dat de Eerste Kamer toe kan komen aan een zorgvuldige voorbereiding van de behandeling van beide wetsvoorstellen.

Dank voor de aan mijn brief bestede aandacht.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

-Wetgevingsjurist

-Geassocieerd medewerker verbonden aan het Utrecht Centre for Water, Oceans and Sustainability Law (UCWOSL) / Universiteit Utrecht

-Auteur van een op 3 maart 2023 bij de Eerste Kamer ingediende position paper ten behoeve van de discussie over de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet.